

عنوان مقاله:

پرداخت دیه در جنایت عمدی و شبه عمدی با توجه به قاعده ی مقابله به مثل

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس بین المللی پژوهشهای دینی و اسلامی، حقوق، علوم تربیتی و روانشناسی (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

محمد صحرایی اردکانی - استادیار دانشگاه اردکان

سیدمسعود فخری - دانشجوی کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه اردکان

محمدحسن زاهدی میل سفید - دانشجوی کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه اردکان

خلاصه مقاله:

قاعده مقابله به مثل به معنای اجرای مشابه عملی است که علیه یا له شخصی انجام شده است. در آیاتی از قرآن به هر دووجه این قاعده اشاره شده است. در تاریخ و سیره ی نبوی مشاهده می شود ایشان با اجرای قاعده یک قبول ضمنی و مهترتأییدی بر انجام این قاعده زده اند. این قاعده ی فقهی موارد استفاده ی زیادی دارد. یکی از این موارد پرداخت دیه در دو قسمقتل عمدی و شبه عمد است. دیه یک پرداخت مالی به حساب می آید که جانی آن را به سبب جنایاتی که بر نفس، عضو و یا منفعت وارد آورده است به اولیای دم یا مجنی علیه پرداخت می کند. در این دو قسم قتل اتفاق فقها به پرداخت دیه توسطجانی نظر داده اند؛ بنابراین شخص جانی که مرتکب جنایت قتل شده است باید با پرداخت دیه جبران جنایتی نماید کهمرتکب شده است. دیه در جنایات عمدی با توجه به قاعده ی مقابله به مثل به دو صورت پرداخت می شود. در مواردی کهقصاص امکان ندارد پرداخت دیه خود یک عملی به اصالت قاعده ی مقابله به مثل است. این مورد در قصاص و پرداخت دیهدر قتل شبه عمد نیز ثابت است. در موردی که دیه با تراضی تعیین می شود به مفهوم قاعده یا به عبارت بهتر به مفهوم عرفیقاعده عمل می شود. درنهایت برای اینکه به مفهوم عرفی قاعده نزدیک شد بایست تأملی در ملاک و میزان دیه شود.

کلمات کلیدی:

مقابله به مثل، قتل عمد، قتل شبه عمد، دیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1143986>

